

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetési ár helyben és vidéken
Egy hétra 50— korona.
Félévre 220— korona.
Még jelenik hétfő kivételével minden nap.

Felcélós szerkesztő és lapfőigazgató
THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Debrecen, Kossuth-utca 3. szám alatt, I. emelet
(Debreczeni Első Takarékpénztár épületében.)
Egy szám ára 25 korona.

Lassan,

de biztosan foly tul a Királyhágón az igazi magyarság temetése. A kikérgetett magyarok után most a magyar intézményekre került a sor. Mindennap betiltanak egy magyar iskolát, elvesznek egy-egy javadalmat, amit hajdan kulturális célokra egyésként adományoztak. Tegnap elvették a római katolikusoktól a nagyszabedű Teréz-árvaházat, amit még 1770-ben alapítottak és láttak el magán alapítványokkal. Ma a református egyházat szakítják el a csonka-magyarországi gyülekezetektől, hogy így még a szellemi érintkezésnek is utját vágják. Az unitárius egyházat, mint főbűnöst már minden vagyonától megfosztották. Most fogdoszák össze azokat, akik tavaly az amerikai unitárius bizottsággal bejárták Erdélyt és sorra mutogatták az amerikaiaknak a „római” kultúra szépségeit.

Közben Traján hős utódai ráérnek a mulatozásra is. Legközelebbi ilyen kiruccanásuk Szatmáron esett meg. A tábornok ur Ölegyözhetlensége magas látogatásával megtisztelte Szatmár városát. Ilyen nagy uraságot nagy pompával kell fogadni. Elő hát a virágokkal, zöld galyakkal. Amikor a városban már nem találtak elég virágot — Caesár legőri utódainak sasszemű éles tekintete fölfedezte a református és katolikus temetők sírjain a virágokat és orgonabokrokat. A nemes római vér fölpezsdült s habozás nélkül letépi a sírokról a virágokat, hogy földiszítse azokkal a banketi termét.

Biztos, hogy a nemes római diplomácia az ilyen híreket letagadja. Tagadni tud az oláh! Közben ismét harminchat vagon ekszpatriált magyart indítottak utnak Csonka-Magyarország felé. Így szaporodik a földönfutóvá tett szerencsétlen magyarok száma napról-napra, hétről-hétre, hogy tanui legyenek annak a vergődésnek, amit tul ma magyar életnek neveznek és idehaza még mindég akadnak, akik a nemzeti egységes alkotó munka fáradhatlan apostolaiba haragnak, akik széthuzást szeretnének teremteni, akik hatalmas vágyaktól elbódultan szembe szeretnének helyezkedni a keresztény nemzeti munkával s akik nehogy örülnének, hogy dolgozhatnak, de még amerikáznak is. Mikor ébrednek már ezek is tudatára annak, hogy a nemzeti tömörülésben rejlik az erő, amely lassan bár, de biztosan vezet el Magyarországot feltámasztásához.

Egy táborban van most a helye minden keresztény magyar embernek, nem ellentéteket kelteni, de attól őrizkedni kell. Egy táborban hatalmas és győzelmes lesz a magyar. És az lesz!

A földreform végrehajtásáról szóló rendelet.

Budapest, június 16. (M. T. L.) Hivatalos lap holnapi száma közli a földmívelésügyi miniszter és az igazságügyi miniszter rendeletét, amely megállapítja a földbirtok reformról szóló törvény végrehajtásához szükséges szabályokat. A végrehajtási rendelet előre bocsátja, hogy a földbirtokreformról szóló törvénynek az a célja, hogy a földbirtok megosztását helyesebbé tegye. A törvénynek ezt a célját — mondja a rendelet — a törvény végrehajtásában közreműködésre hivatott minden hatóságnak, hatósági közegnek és mindazoknak, akik a törvény rendelkezései alapján földhöz kívánnak jutni, mindenkor szem előtt kell tartani. Szem előtt kell tartani azt is, hogy a törvény értelmében egyéni jogcímen senki-

nek sincs követelési joga arra, hogy neki földet juttassanak. Erre minden olyan hirdetményben, vagy felhívásban kifejezetten utalni kell, amely a földhöz juttathatók összeírását célozza. A rendelet tartalmazza a törvény ama rendelkezéseinek végrehajtásához szükséges szabályokat is, amelyek szerint ezután ingatlanok adás-vételének üzletszerű közvetítésével csak az foglalkozhatik, aki erre az Országos Birtokrendező Biróságtól engedélyt kap. Engedélyt csak az kaphat, aki megfelelő óvadékokat tesz le. A végrehajtási rendelet megjelenése után már mi sem áll utjában annak, hogy a földbirtokreformról szóló törvény végrehajtása végett az Országos Földbirtokrendező Biróság működését megkezdje.

A pénzügyminiszter beszéde a nemzeti gyűlésen

Az államadósságokról szóló törvényjavaslatot elfogadták.

Budapest, jun. 16.

A nemzetgyűlés mai ülésén a magyar államadósságokról szóló javaslatot tárgyalták.

Kolozsi képviselő után Ernst Sándor szólalt fel, aki azt mondja, hogy az adókövetőközegek nagyon lelkiismeretesen végzik munkájukat.

Schisser Henrik számos esetben látta, hogy a kis vagyonúak sokszor a legutolsó fillérjüket áldozták a hadikölcsönre és ezáltal az anyagi tönk szélére juttatták őket, amikor a kamat fizetést beszöntették. Az ezer koronán aluli jegyzések maradjanak adómentesek, viszont a százezer koronán felüliek progresszív legyenek megadóztatva. Mausner Ernő ugyancsak rámutat a hadikölcsön birotokosait megillető kíméletlen megadóztatási mód szükségességére.

Szterényi József a hadikölcsön 20 százalékos vagyonváltásának 15 százalékra való csökkentését kéri.

Lovász János a hadikölcsön alacsonyabb megadóztatását kéri.

Ezután Hegedűs Loránt pénzügy miniszter válaszolt a felszólalásokra. Ne méltóztassék elfelejteni, hogy engemet gazdasági terveim keresztülvitelénél mindig politikai célok is vezetnek és ez a politikai cél is következő: Ez az ország, amelyet nekünk meghagytak, némi Magyarország, hanem Csonka-Magyarország. Ha nekünk visszaadják a régi Magyarországot, akkor én nem 6 százalékot, hanem jóval többet fogok fizetni. Tehát Magyarország hitelőit akarom rávenni arra, hogy ők segítsenek nekünk visszaszerezni a régi Magyarországot azzal a biztatással, hogy ők akkor nagyobb

kamathoz fognak jutni. Tisztában kell ezzel a helyzettel lennünk.

En nagyon örülök, hogy Kolozsi Endre képviselőtársam azt kérdezte tőlem, hogy mennyi az államadósság. A háboru előtt, amikor elkezdtek ezt a szerencsétlen háborút, nagy Magyarországnak 8 milliárd adóssága volt, most itt vagyunk egy Csonka-Magyarországgal s hogy mennyi a mi adósságunk, azt senki sem tudja megmondani. Két okból: Először azért, mert a jóvátételi bizottságtól függ, hogy teljes Magyarország háboru előtti adósságaiból mit fog reánk róni és mit nem. Csonka-Magyarországot terhel a régi Magyarországnak külföldön felvett összes adóssága. A külföldi kölcsönöket annak idején külföldi valutában vettük fel, amikor azok kevesebbet értek, mint a magyar korona. Olyan irtózatos teher ez és ezért nem tudom megmondani, mennyi az államadósságunk, mert mindennap más és más. Amint a valuta változik 10 és 40 milliárd között változik az államadósság is. Ma, Magyarország államadóssága mai valutában számítva 123 milliárd.

Ilyen helyzetben vagyok én, aki nek az kell mondanom, hogy nem engedhetem meg, hogy az ország összeroppanjon. Nekem úgy kell javasolni a terheket, hogy valamelyé is maradjon. Kell pár krajcárt hagyni a mezőgazdaságra és gyermeknevelésre. Tudom, hogy amit csapalek követelenség, de meg kell tenni. Mi olyan becsületes adósok vagyunk Európában, mint alig valaki, de csak a teherviselőképességünk határáig. Ezért volt az, hogy el kellett magunkat határoznunk arra, hogy államadósságunk terhéen könnyíteni kell.

A legfontosabb az, hogy addig emelem a pénzünk értékét, amíg külföldi adósságaink elviselhetőek lesznek. Könnyíték úgy, hogy redukálom a kamatot és a tőkét. Ez a pénzügyi tevé, amelyen alapszik mind a harminckét javaslatom. Mielőtt áttérek arra, hogy tulajdonképpen miért is ingadozom — hététkig birkóztam magammal, amíg végre a pénzügyi bizottság az országos pénzügyi tanács javaslatára elfogadta és helyeselte azt, hogy jobb most keresztülvinni a vagyonváltást, mint a kamatredukciót. A javaslattal összefüggésben olyan tárgyalások folynak, amelyek tárgyalások sikerétől függ, hogy mi fog történni a záloglevelek vagyonváltásával.

A háboruban szerzett vagyonváltására vonatkozólag, hogy mennyi, ekszpozemat megtartom, beterjeszttem a Háznak a vagyonváltás javaslatát, amely az ingatlan és ingó vagyonváltását, háborus nagy vagyonokváltását tartalmazza.

Az ékszerek adója benne van a kedden benyújtandó második szímfőnyámban. Az önálló jegyintézethez először szükséges, hogy a jóvátételi bizottságtól megkapjuk a biztosítékot arra, hogy nem viszik el az összegyűjtendő bármiféle aranyat és ezüstöt. Addig nem szabad e kérdéssel foglalkozni. Másodszor szükséges, hogy egy nagy külföldi csoporttal megállapodjunk. Ez a vagyonváltás nemcsak hogy gyakorlati rendszabály, amely elméleti rendszer következménye, hanem nekem az a reményem, hogy amikor evégzem munkámat, amelyhez nagyon ragaszkodom, akkor a tudományos akadémiában fogom ismertetni a vagyonváltás elméleti rendszerét.

A háboru alatt minden vagyon 4%-ot hozott, tehát 20 százalékot fogok elvenni. Azt kellett volna csinálni, hogy a vagyonváltást a pénzre is kivesszem és a pénzcsere alkalmával vonjam le a 20%-ot, vagy nem tudom én, hány százalékot. Ennek a helyébe tettem azt, hogy a pénzhez nem nyulok hozzá, ennek köszönhető a pénzcsere sima lefolyása. A pénz 20%-át nem vettem el, ahelyett elvettem a kis emberkéit, kivéve a Korányi-féle papíros kamatját. Ezt el kellett vennem, kevesebbet nem vehettem el. Kérem, méltóztassék javaslatomat elfogadni.

A javaslatot államadóssággal elfogadták.

A részletes tárgyaláson Szterényinek módosításait elvetették. Temesváry, Székely és Móser lényegtelen módosításait elfogadták. Ezzel a törvényjavaslatot elfogadták.

vaslat egy általánosságban, — mint részleteiben elfogadtatott a Ház által.

Elnök napirendi indítványt tesz: A legközelebbi ülést holnap délelőtt egy órákor tartják meg, amelynek napirendjén a ma elfogadott törvényjavaslat harmadszori olvasása, a zárolt szesz forgalmára vonatkozó jelentés és a mai napról elmaradt választás szerepel.

Az ifjúsági tornaverseny vándordíja

A június 19-én tartandó ifjúsági tornaverseny egyik legérdekesebb pontja lesz a versenyben legtöbb pontot elvitt intézetnek a megjutalmazása. A jutalom egy remek szép fehér selyemzástó lesz, rajta Magyarország művészi himzésű címerével és azzal a jelmonddal, mely ma minden magyar ember szívéből fakadó sóhajtás: „Nagy-Magyarországot élünk és halunk”. A zástó vándordíj van felajánlva. Mindig annak a tanintézetnek a birtokában lesz, mely a testgyakorlásban a versenyek eredménye szerint a legkiválóbb. A zástón magán szorgalmas leánykezek dolgoznak, a Jótékony Nőegylet nőpariskolájában, Kubelék Erzsébet igazgatója vezetésével. A zástónak magyaros motívumokkal faragott művészi kivitelű, szép fülgyfanyelet készít Bessenyei Gyula műasztalos, a szép célra való tekintettel díjazta.

A zástó átadása a győztes tanintézetnek a verseny végén fog megtörténni. A nőpariskola és a helybeli leányképzőiskolák magyar ruhák kiküldöttjei fogják átadni a vándordíjat, mint a debreceni leányok ajándékát a testgyakorlásban legkülönb intézet diákjainak.

A zástó költségeit egyszeri fölhívásra Debrecen társadalmi valóságban elismerésre méltó lelkeséggel és egyszerűséggel nagyrészt már össze is hozta. A gyűjtővek még nem érkeztek mind vissza a rendezéshez, a nagyobb adományokról azonban már beszámolhatunk. Az adakozók még nem teljes névsora a következő: Steinfeld István 1000 K, Szomjas Gusztáv 500 K, Kratochvíl Károlyné 500 K, Létay Lajos 500 K, Általános Forgalmi Bank Rt. 500 K, Parentézi L. 200 K, Trigárszky Emil 200 K, Ritter Ignác 200 K, Somossy László, Kádoss László, Rácz Sándor, Gábor József, Kaszanyitzky Andor, özv. Hajdu Lajosné, dr. Gaiánfy János Mihalivits Jenő, Hódy Béla, Kontsek Géza, Kontsek Kornél, Grósz Pál, Gará Alajosné, dr. Fráter Pál, Vértessy testvérek, Patkógyár r.-t., Faipar részvénytársaság, Élesdi népzépzítő részvénytársaság, Karcagi eszerép és téglagyár r.-t. Hungária hengermalom részvénytársaság 100—100 kor.

További adományokat a zástó költségeire átvész Fráter Erzsébet nőegyleti elnök és dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok (Városháza, emelet 23. sz.)

A Bethlen-Beniczy-affér.

Budapest, jun. 16. (M. T. I.) A Bethlen István gróf miniszterelnök és Beniczky Ödön országgyűlési képviselő között felmerült lovagias ügyet a lovagiaság szabályai szerint békés uton elintézték.

A kecskeméti tanyai kongresszus

Budapest, jun. 16. (M. T. I.) A kecskeméti tanyai kongresszus második napját délelőtt negyed 11 órákor nyitotta meg Bernáth István elnök.

Kovács Lajos miniszteri tanácsos a statisztikai hivatal képviseletében szólalt fel. A tanyakérdés nehézségeit a rossz statisztikában látja.

Greguss Máthé alelnök indítványozza, hogy tegyenek előterjesztést illetékes helyen az iránt, hogy a nagy kiterjedésű tanyai telepek külön választókerületet alkossanak ne osztassanak be a szomszédos városba (Helyeslés.)

Ezután Kaán Károly dr. hevetes államtitkár tartott előadást az Alföld fásításáról. Határozati javaslatot nyújt be, melyben az erdőtelepítés fontosságát, az Alföldön való megvalósítását sürgetik. A javaslatot elfogadják. Dr. Károly Rezső a magyar gazdaságvétség nevében üdvözli a nagygyűlést. Határozati javaslatot nyújt be az alföldi gazdálkodás megreformálási alapelvekről. A javaslatot elfogadják. Gyömörey György nemzetgyűlési képviselő tartott ezután előadást a tanyai közlekedési utakról. Határozati javaslatot nyújt be a tanyai vasutak megvalósítása és sürgős kiépítése érdekében. A javaslatot elfogadják.

Végül Benárd Ágoston volt miniszter határozati javaslatot nyújt be, hogy mondja ki a kongresszus, hogy feltétlenül szükségesnek tartják az országos építészeti szabályrendeletnek a modern közegészségügyi követelmények figyelembevételével való sürgős megalkotását és ennek a tanyai építkezéseknél való alkalmazását. A határozati javaslatot elfogadják. Több indítvány felett hosszabb vita után napirendre tértek. Az ülést fél 1 órákor Fáy Gyula elnök felüggesztette.

Felhatárolta a M. T. I.-t annak közlésére is, hogy Drózd Győzőnek jelenlegi választási küzdelméről úgy ó, mint politikai párthívei is teljesen távol állanak és Drózd Győzöt semmi tekintetben sem támogatják.

Nagyatádi Szabó István megtagadta Drózd Győzöt.

Budapest, jun. 16. (M. T. I.) A M. T. I. munkatársa kérdést intézett nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszterhez az iránt, hogy vajjon Drózd Győzőnek a paksi kerület képviselőjelöltjének kiegészítő választási röpiratában megjelent az az állítása, hogy az általa képviselt politikai pártnak — nagyatádi Szabó István a vezére, megfelelő a valóságának.

Nagyatádi Szabó István a Magyar Távirati Irodát felhatalmazta annak közlésére, hogy Drózd Győző által képviselt politikai irányzattal semmi közösséget nem vállal. Azzal sem vezéri, sem egyéb minőségben kapcsolatban nincs.

Felhatárolta a M. T. I.-t annak közlésére is, hogy Drózd Győzőnek jelenlegi választási küzdelméről úgy ó, mint politikai párthívei is teljesen távol állanak és Drózd Győzöt semmi tekintetben sem támogatják.

Pártfegyelem a kisgazdapártban.

Budapest, jun. 16. (M. T. I.) A kisgazdapárt tegnapi értekezletén hozott és a sajtó révén már ismerttetett határozatnak egy igen fontos része nem került a nyilvánosság elé. Az értekezleten ugyanis Bethlen István gróf miniszterelnök, valamint több képviselő felszólalása után nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter indítványára a párt következőképpen precizározta tagjainak a nemzetgyűlési szavazások alkalmával kövendő magatartását: a párt tagjai a szavazásra kerülő javaslatoknál csakis abban az esetben

szavaznak egyéni belátásuk szerint, ha a kormány előzetesen kijelenti, hogy az illető javaslattal szemben való állásfoglalást semmiféle irányban nem tekintik bizalmi kérdésnek. Amennyiben a kormány ily értelmű nyilatkozatot előzetesen nem tesz, azon esetben akár az összkormányval, akár pedig egyes miniszterekkel szemben való szavazás vagy állásfoglalás a pártfegyelem olyan mértékű megsértésének tekintik, mely a pártfegyessel össze nem egyeztethető. Az indítványt a párt egyhangulag magáévá tette.

A székellyhídi járás tiltakozása.

Budapest, június 16. (M. T. I.) Nagyléta székellyhídi járásának közönsége ma Szombaty László polipáriiskolai igazgató enöklésével népgyűlést tartott és kimondotta, hogy tiltakozik Nyugat-Magyarország elszakítása ellen. Üdvözli a kormányt és kéri, hogy minden erejével akadályozza meg a nemzet ellen irányuló merényletet.

Tőzsde.

Budapest, jun. 16. A budapesti tőzsdén a valuták így zártultak: Napoleon 809—830, Angol font 9408—960, Dollár 245—255, Francia frank 2050—2070, Márka 365—385, Lira 1270—1290, Osztrák korona 36 fél, Rubel 57 fél, Lei 380390, Sokol 355—365, Korona-dinár 655—675, Frank-dinár 655—675, Lengyel márka 21 és fél 23 és fél.

Gabonapiac.

Budapest, jun. 16. Buza, rozs és kétszeres terményekben üzlet nem köthető, miután a terményrendelet értelmében ezek zár alatt vannak. Új buza 820—840 kor. július—augusztusi szállításra. Morzsolt tengeri 760—770 korona.

Gyógyszerészeti és kereskedelmi Dobozok

minden változatban készülnök
DAVIDHÁZY KÁLMÁN
könyvtőzsdés és dobozgyár
r.-t.-ndi, Debrecen, Fűvészkerület-utca 9.

Legszebb kalapok,
divatos formákban és színekben
Frank Edénél a megyeháza mellett

Hiszek egy Istenben
hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni
örök igazságban,
Hiszek a jövődő
magyar ifjúságban,
Hiszek Magyarország
feltámadásában!

Zoványi Jenő ügye a kir. ítélőtáblán.

A bizonyítás kiegészítését rendelték el.

Ismeretes, hogy a debreceni kir. ügyészség perbe fogta a múlt éven Zoványi Jenő dr. egyetemi tanárt és Kovács Lajos tanítót, akik a kommunizmust megelőző napokban a szakszervezetbe tömörült tanítói társadalom előtt vallás és egyház elleni izgatást követtek el. Az a bizonyos gyűlés 1919 március 19-én volt, amelyen Zoványi Jenő kifejtette, hogy a vallás tanításnak nem lehet többé helye az iskolákban. Hasonlóképpen izgatott a vallás ellen Kovács Lajos is.

A debreceni kir. törvényszék Szuchányi Andor elnöklete alatt zárt tárgyaláson foglalkozott ezzel az ügyvel és Zoványit másfél évi, Kovácsot pedig 2 évi börtönrre ítélte el izgatás miatt. Az elítéltek felbuzosítás folytán a debreceni kir. ítélőtábla elé került az ügy. A tábla egyik büntető tanácsa Korbonyhayer Kálmán elnöklete alatt tegnap tárgyalta a két tanférfi pörét. Hangel Károly kir. főügyész helyettes indítványt tett a zárt tárgyalás elrendelésére, azonban a tábla szükségtelennek tartotta a nyilvános ülést rendelt el. Galle Ferenc kir. tábla bíró, előadó ismerette a törvényszék ítélőének rendelkező részét és indoklását, amely felsorolja azokat a bizonyítékokat, melyek alapján a bíróság a büntetést kiszabta.

Ezután az elítéltek védői Fényes Endre dr. és Jakobovits József dr. tettek előterjesztést a bizonyítás kiegészítésére. Azt akarják újabb adatokkal bebiztosítani, hogy a vallás tanítás eltávolítása a munkástanács előző napon tartott ülésén határozta el és a két vádlott csak ez a határozatot hajtotta végre, amidőn a tanító szakszervezetet ezen állásfoglalásra felhívta. Kérték meg újabb tanúk beidézését, akik azt tudják bizonyítani, hogy a gyűlésen vallás ellen izgató beszéd nem hangzott el, hanem arról volt szó, hogy most eljött annak ideje, hogy az állam az egyháztól elválasszassék. Az indítványok felett a kir. tábla hosszasan tanácskozott s a kért bizonyítási anyag egy részére elrendelte a tanúkihallgatásokat. A tanúk kihallgatásával a tábla Szuchányi Andor tanácselnököt bizta meg. Addig, míg az új bizonyítékok beszeresztetnek, a tábla az ügy további felülvizsgálását megszakította, illetőleg a tárgyalást elnapolta.

Knotty Kovácsné

Kossuth-utca 45.
szabászati és varró iskolájában
a beiratkozás délelőtt
9—12-ig, délután 3-tól
6-ig eszközöltetnek.

Ujdonságok.

Csonka Magyarország —
nem ország!
Egész Magyarország —
mennyország!

Sajtógyűlés Debrecenben. Vasárnaphoz kéthétre nagy sajtógyűlés lesz Debrecenben, amelyre a fővárosból a politikai élet számos kitünősége lejön. A gyűlésen a destruktív sajtó ellen foglalnak állást.

Tanítói konferencia. A debreceni ref. tanítótanárság részére 1921. június 18-án, szombaton reggel 9 órai kezdettel a ref. főiskolai Oratóriumban tanítói konferencia lesz, a következő napirenddel: (1.) Megnyitó áhítat. Tartja Uray Sándor ref. lelkész, iskolaszéki elnök. 2. „Társadalom nevelés” címen előadást tart dr. Varga Lajos ügyvéd, ref. presbiter. Előadás után eszmecsere. Szeretettel hívjuk a tanügy barátait és az érdeklődőket ez alkalomra. A debreceni református egyház iskolaszéki lenőke.

Visszaváltják az ezer koronáig terjedő kényszerközlés elismervényeit. A pénzügyminiszter már decemberi exposéjában megígérte, hogy a tavalyi pénzfelülbizézés alkalmával visszatartott kényszerközlés elismervényeit közl az ezer koronáig terjedőket visszaváltja. Ennek megfelelően a jövő héten tárgyalás kerül törvényjavaslatban, mely az államadóságok rendezéséről szól, ilyen irányú rendelkezést vett fel. Az ezer koronán felüli elismervényeket állami nyereségekkel cserélik ki.

A kollégium tanévzáró ünnepélye folyó hó 18-án, szombaton délelőtt lesz, még pedig tíz óra körül a nagytemplomban tartandó istentisztelettel, azt követően a kollégiumi díszteremben az igazgatói beszámoló beszédével. Ez ünnepélyre az érdeklődő közönséget és a szülőket ezen az uton hívja meg az igazgatóság.

Példás büntetés csempészésért. A múlt év végén néhány szabotsi és debreceni lános nagyobb mennyiségű árut akart átcsempészni a demarkációs vonalon. A csempészeket elfogták a bíróság elé állították. A csempészek között volt Fried-Földes Antal Csapó utcai papírkészítő is, akit a kuria jogerősen 2 havi fogházra 5000 korona pénzbüntetésre, 3 évi hivatal és jogvesztésre, továbbá 24,000 korona vagyoni elégtételadásra ítél.

Nyukosz hirdmény. Értesítem a Nyukosz tagokat, hogy egyesületünk folyó hó 20-án, d. u. 5 órai kezdettel a városbaza dísztermében rendkívüli gyűlést tart. Tárgysorozat: 1. A lemondás által megüresedett elnöki szék betöltése. 2. Országos nagy választmány gyűléséről beszámoló. 3. Egyesületi javaslatok, indítványok. Felkérem a Nyukosz tagokat, hogy a közgyűlésen minél számosabban jelenjenek meg. Nyugosz Elnökség.

Veszek vastag tükröket, kárakat üvegeket. Sipkovits, Sziv-u. 15. sz. Telefon 356.

Szerencsétlenség a vasuti állomáson

Egy fékező lábát levágta a vonat.

Végzetes szerencsétlenség történt tegnap hajnalban a debreceni pályaudvaron. Az állomás hátsó részén tolatást végzett egy géppel Fejes Mihály mozdonyvezető. A kocsi kiakapcsolásához Bihari Lajos 24 éves vasuti fékezőt rendelték ki. A munka javában folyt, amikor a 8—10 teherkocsiból álló vonatról kettőt le kellett volna kapcsolni Bihari Lajosnak, hogy azokat a mozdony másik vágányra tolja át. Bihari elvégezte a kapcsolást és éppen ki akart bujni a kocsi közül, amikor a lába megcsuszott s elesett. A következő percben már a mozdony meglökte a kocsi-sort s ez okozta Bihari katasztrófáját.

A kocsi kerekai a szerencsétlen fékező ballábát lemetszték s miután vérében fetrengett

a földön, még két kocsi robogott át csonka testén.

Jajveszékelt a vonat dobörgése miatt a vonatvezető csak későn hallotta meg. Bihari eszméletlen állapotban később találták meg s rögtön kihívták hozzá Derekassy István pályavórost, aki bekötözte sebeit majd pedig a kórházba szállította.

A rendőrség a szerencsétlenség ügyében a vizsgálatot megindította. Kihallgatta az időközben magához tért szerencsétlen fékezőt, aki egy vasuti tisztviselőt vádolt a katasztrófaért, mert annak dacára, hogy tudomással bírt sérvbajárról, mégis kirendelte erre a nehéz munkára.

A vizsgálatot folytatják.

Halálozás. Szívünk mélységes fájdalommal tudjuk, hogy forrón szeretett jó hitvesem, gondos édes anyánk, testvérem, menyem, sógorom és áldott emlékü rokonunk **Nicht Ernő** szül. Takács Róza életének 35 ik, boldog házasságának 14 ik évében f. hó 15-én délután 6 órakor hosszúságú szívinfarkus és a halotti szentégek átjuttatása után jobblétre szenderült. Kedves halottunk földi maradványait f. hó 17-én délután 3 órakor fogjuk Mester utca 42. számú gyászházunkból a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó bejelentés után a Hatvan-utcai sírkertben végső nyugalomra helyezni, mely végtes tiszteletre rokonainkat, jó barátainkat, valamint a fájdalomunkban részvevőket szomorú szívvel meghívjuk. Az engesztelő szentmise ádozat f. hó 18-án reggel 9-kor fog az Eggek Urának bemutatni. Az örök világosság fényeskedjék neki! Bányos férje: Nicht Ernő. Gyermekai: Irma és Elemér. Egyetlen testvére: Irma gyermekével. Anyósa: öz. Nicht Józsefné szül. Sz. rva. Zsuzsanna. Sógora: és sógorai: öz. Ifj. Nicht Józsefné gyermekével. Kulesár Imre családjával, öz. Kiss Mihályné gyermekeivel, Nicht Jenő családjával. Valamint az összes közeli és távoli rokonok nevében is. A temetést Gebauer K. és társa tem. int. Kossuth-u. 2. Városháza rendezi.

Három malac a rendőr előtt. Csütörtökön este 8 óra tájban egyik piac-utcai rendőrszem három fúrge malacot hajkurászott a városgazdai hivatal felé. A három malac — egyikük fekete — gazdájánál koborolt a főutcán.

Sarkadi Tarka-színpadának megnyitó műsora szenzációnak ígérkezik. A hiteles megnyitó műsor a következő: 1. Magyar Mariska nemzeti tánc. 2. Györy Imre kuplék. 3. Fekete Ily szubrett. 4. Mr. Charly kézi mozijátéka. 5. Szepes S. komikus. 6. Adames amerikai stepp táncosnő. 7. Sáray Inci mulató jelenete cigányzenekarral. 8. Mai gyermek, bohózat. 9. Heny May tűztáncosnő. 10. Gonda Ernő groteszk komikus. 11. Kiti, a csontnélküli csuda. 12. Sarkadi Vilmos előadó művész és Sarkadi Juliska az öt éves csuda-primadonna. 13. M. Brovnn illuzionista. 14. Bárdos Margit hangfenomén. 15. Fél ágy kiadó, bohózat. Sarkadi ezt a műsort adja és bátran számíthat rá, hogy szombattól kezdve tele lesz a Központi szálloda udvarkertje, vagy kedvezőtlen idő esetén a fedett helyiség.

Hogy lehet könnyen beleszokni a 24 órás időszámításba.

Az új időszámításra vonatkozóan szükséges, hogy a nem matematikusok is gyorsan tudjanak a menetrendekben tájékozódni. Ajánlatos tehát ennek megkönnyítése a következő módszer szerint eljárni. Ha a régi időhöz hozzáadunk egy 2-est és egy 10-es, megkapjuk az új időt, tisztem azt, délután 3 órakor a 2-est és 10-est, megkapom az új időszámítás szerinti 15 órát. Ha a vonat pl. este 9 óra 45 perckor indul, hozzáveszem a 2-öt és 10-es, ez tünteti fel az indulás 21 óra 45 perckor. Ha már most az új menetrend után tudni akarom a régi időt, a feltüntetett számból le kell vonnom egy 2-est, és egy 10-est pl., ha a vonat indulása 23 óra abból levonok egy 2-est és egy 10-est, marad a megszokott időszámítás szerinti 11 óra, vagy ha gondolatban a 10-et mindjárt elhagyom, csak a 2-est kell levonnom.

Kérem Debrecen keresztény társadalmához. Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga a keresztény és nemzeti szellemnek a vidék népében való felbresztése, ébrentartása és ápolása céljából szükségesnek tartja egyéb eszközök mellett azt is, hogy a kultur helyektől távol élő lakosság a ker. és nemzeti eszméket hirdető lapokhoz juthasson. E cél megvalósítása végett fordul a ker. társadalomhoz és kéri, hogy átolvasott ker. és nemzeti szellemű úgy helybeli, mint fővárosi lappeldányokat lehetőleg hetenként összegyűjtve dr. Porszon Károly főtárhöz (Darabos-u. 17.) és dr. Gájassy János titkárhoz (Széchenyi-u. 19.) d. e. 9—12 és d. u. 3—6 óra közt eljuttatni szíveskedjenek. Dr. Gájassy János, a Liga titkára.

Muzeumi és könyvtári felügyelő bizottsága június 16-án, pénteken d. u. 4 órakor a Csokonai-kör termében ülést tart. Az ülés tárgyai lesznek: 1. Igazgatói időszaki jelentése. 2. Küldöttségi javaslat tudományos és művészeti társaságok támogatása érdekében. 3. Győr város megkeresése, a múzeum hadtörténelmi levéltár és múzeum gvarapítása ügyében vélemenymondás. 4. Felettes hatóságok leiratai. 5. Indítványok, folyó ügyek.

Az ág. ev. egyház adófizetőinek figyelmét felhívjuk, hogy az 1921. évre ki velett és a közgyűlés által jóváhagyott egyházi adókat 1921. július hó 12-ig Ifj. Ganofszy Lajos számvonók hivatalos helyiségében Csapó-u. 30. megtéríthetik. Adóiránti felebbeségek az egyházmegyei számvonósághoz intézve 30 napon belül adhatók be írásban az egyháztanácshoz.

Selyemtenyésztők értesítetnek, hogy a földmivelésügyi miniszterium a gubó árát 75 koronában állapította meg különként. A beváltás június 16-án kezdetét vette Homokkert, Hid-utca Gebauer-féle érckoporsó gyárnál. Helybeliek gubója d. u. 2—6 óráig lesz beváltva. Felügyelőség.

Eltörte a jobb karját. Somlyai Imre 18 éves legényt tegnap eszméletlen állapotban szállították be a kórházba. Somlyai az Ondodon lévő tanyán kukoricát mörzölt a gépen. Saját vigyázatlansága folytán a jobb karja a gépbe került s eltört.

Dr. Gájassy János ügyvéd irodáját Széchenyi-utca 19. sz. alá helyezte át.

Nyakkendők újja alakítása Simonffy-utca 5.

Vízvezeték, fürdőszoba-be rendezéseket, javításokat juttatnyosan, szakszertűen készít: Máthéi János, Csapó utca 24. Telefon: 321.

Megjelent nyomtatásban A mi falunk, Than Gyula nagy sikerű népszínműve A mi falunk nyomtatásban is megjelent. A csinos kiállítású kötet lapunk kiadóhivatalában huszonöt koronáért kapható.

Cipőjére csakis Berson gumisarkot veressen.

Eladó
60 hold szántóföld
a Tamási pusztán.
Felvilágosítást nyújt
dr. Nagy István
ügyvéd Szent Anna-u. 8.

Eladó a Hatvan-utcai kertben Góhér-utca 3 sz. a. ház
900 négyszögöl területű szőlő és gyümölcsös, 2 szoba, konyha lakás, augusztus 1-én elfoglalható.
Felvilágosítást nyújt **dr. Nagy István** ügyvéd, Szent Anna 8.

